

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 4Csp/50/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619201973
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2020:1619201973.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobkyne BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, zapísanej v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúcej prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočky zahraničnej banky, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Ventúrska 16, IČO: 47 234 547, proti žalovanej W., o zaplatenie 887,41 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanej nárok na náhradu trov konania **nepriznáva**.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 23.8.2019 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej zaplatenia sumy 887,41 € spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 22 % ročne zo sumy 773,46 € od 6.9.2016 až do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 882,62 € od 6.9.2016 do zaplatenia. V žalobe uviedla, že s účinnosťou od 30.6.2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti CETELEM SLOVENSKO, a. s., so sídlom v Bratislave, Panenská 7, IČO: 35 787 783 so žalobkyňou, v dôsledku čoho sa žalobkyňa stala univerzálnym právnym nástupcom pôvodného veriteľa. Ďalej uviedla, že dňa 4.10.2015 jej právna predchodkyňa uzavrela ako veriteľ so žalovanou ako dlžníkom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, obsahom ktorej bol záväzok právnej predchodkyne žalobkyne poskytnúť žalovanej viazaný spotrebiteľský úver vo výške 800,31 € na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok žalovanej vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami a to formou 24 mesačných splátok vo výške 43,89 € so splatnosťou prvej splátky 15.11.2015. Žalovaná svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnila. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru žalovaná uhradila právnej predchodkyne žalobkyne do podania žaloby len 87,78 €, čo vyplýva z výpisu z úverového účtu žalovanej. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovanej žalobkyňa vyhlásila dňa 5.9.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovanej splatným v celom rozsahu. Keďže žalovaná na predžalobné výzvy nereagovala, žalobkyňa si uplatnila svoj nárok predmetnou žalobou.

2. Žaloba bola žalovanej doručená postupom podľa § 116 ods. 2 C.s.p. K podanej žalobe sa nevyjadrila.

3. Podľa § 297 C.s.p. súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a/ sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b/ ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

4. V prejednávanej veci súd podľa § 297 C.s.p. vyhlásil dňa 27.11.2020 rozsudok bez nariadenia pojednávania. Súd v zmysle § 219 ods. 3 C.s.p. oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na svojej úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 20.11.2020.

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a zistil tento skutkový stav:

6. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 4.10.2015 súd zistil, že právna predchodkyňa žalobkyne poskytla žalovanej viazaný spotrebiteľský úver vo výške 800,31 € splatný v 24 mesačných splátkach po 43,89 €, so splatnosťou prvej splátky 15.11.2015 a zvyšných splátok vždy v 15. deň v mesiaci, keď konečná splatnosť úveru pripadla na 15.10.2017. Zmluvné strany si dohodli úrokovú sadzbu 22 % ročne, pri RPMN 24,36 % a priemernej RPMN 34,42 %. Celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ na úver zaplatiť bola 996,48 €. V zmysle časti 3 bodu 3.1 zmluvy bola právna predchodkyňa žalobkyne v prípade nesplácania poskytnutého úveru žalovanou riadne a včas okrem iného oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať jeho splatenie vrátane príslušných úrokov a poplatkov v lehote a s účinnosťou, ktorú určí v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti.

7. Z písomnosti zo dňa 13.9.2016 označenej ako "Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX" súd zistil, že žalobkyňa s poukazom na to, že žalovaná úver nesplácala riadne a včas i napriek opakovaným výzvam na úhradu, vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 5.9.2016 a vyzvala žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 887,41 €, zloženej z úverovej istiny vo výške 773,46 €, dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 109,16 € a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 404,79 €.

8. Z prehľadu splácania úverového prípadu č. XXXXXXXXXXXXXXXX spracovaného veriteľom vyplýva, že žalovaná dňa 2.11.2015 čerpala úver v sume 800,31 € a do zosplatenia úveru dňa 5.9.2016 naň zaplatila celkom sumu 87,78 €. Žalovaná uhradila dňa 7.12.2015 prvú splátku vo výške 43,89 € splatnú 15.11.2015 a potom až dňa 18.4.2016 ďalších 43,89 €, čo znamenalo úhradu v poradí druhej splátky splatnej 15.12.2015. Žiadne ďalšie splátky úveru už neuhradila. Ďalej z tohto výpisu vyplýva, že dlžná čiastka k 2.9.2016 predstavovala sumu 887,41 €, z čoho na istinu pripadalo 773,46 €, na úroky a poistné 109,16 € a na náklady 4,79 €.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

12. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 1 ods. 2 prvej vety zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

14. Podľa § 2 písm. a/ a b/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 2 písm. d/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

16. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

17. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

18. Podľa 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

19. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté, alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

20. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnou predchodkyňou žalobkyne ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Právny vzťah medzi stranami sporu založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ZoSÚ), keďže práva predchodkyňa žalobkyne pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože jej bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania.

22. Zákonom č. 343/2018 Z.z. zo dňa 27.11.2018 sa zmenil Občiansky zákonník tak, že za § 54 sa vložil nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

23. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci

záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že žaloba bola podaná dňa 23.8.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka. Súd preto ex offo skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

25. V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas, z ktorého dôvodu žalobkyňa v zmysle ustanovenia § 565 v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka úver predčasne zosplatnila.

26. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným (splatným) celý dlh stanovuje Občiansky zákonník v § 103 druhej vete, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. Podľa spomínaného ustanovenia platí, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016 a sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/31/2019 a sp. zn. 16Co/152/2018).

27. V zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka môže veriteľ žiadať od spotrebiteľa zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. V danom prípade právna predchodkyňa žalobkyne vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru k 5.9.2016. Z uvedeného je zrejmé, že najneskoršou splátkou, pre nezaplatenie ktorej mohol byť úver k uvedenému dátumu zosplatnený, bola splátka splatná 15.5.2016, s ktorou sa žalovaná dostala do omeškania 16.5.2016, pričom trojmesačná lehota omeškania uplynula 16.8.2016 (utorok - pracovný deň). Práve táto splátka splatná 15.5.2016 bola teda splátkou, od splatnosti ktorej v danej veci začala v zmysle § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka plynúť zákonná trojročná premlčacia doba. Posledný deň premlčacej doby tak pripadol na 15.5.2019 (streda - riadny pracovný deň). Pokiaľ teda žalobkyňa podala žalobu na súde až 23.8.2019, urobila tak zjavne po uplynutí premlčacej doby.

28. Na základe vyššie uvedeného, s poukazom na účel navrhovanej zmeny Občianskeho zákonníka v súlade s ustanovením § 54a Občianskeho zákonníka, súd žalobu v celom rozsahu zamietol, nakoľko premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nie je možné v súdnom konaní priznať.

29. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Žalovaná síce mala vo veci úspech v plnom rozsahu, v konaní jej však žiadne trovy nevznikli, preto jej súd nárok na ich náhradu nepriznal (viď R 72/2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a/ sa týkajú procesných podmienok,
- b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálne príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).